

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ (HASUDER) COVID-19 GÖREV GRUBU

HAFTANIN KONULARI:¹

YENİ KORONAVİRÜS HASTALIĞI (COVID-19)

“Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar”

Doküman Dr. Dilek Aslan tarafından 6.9.2020 tarihinde hazırlanmıştır.

Bulaşıcı olmayan hastalıklar (BoH), Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) sürecince daha fazla önem verilmesi gereken bir durum haline gelmiştir. Bu konuda çok sayıda yazı yazılmış, görüş(ler) paylaşılmıştır. Bunlardan en güncel olanı Birleşmiş Milletler (BM) tarafından 4 Eylül 2020 tarihinde paylaşılmıştır. Paylaşımda özetle aşağıdaki konular öne çıkmaktadır:²

1. Kalp ve damar hastalıkları, kanser, şeker hastalığı (diabetes mellitus) ve süregen (kronik) solunum yolu hastalıkları en yaygın olarak görülen BoH arasındadır. Adı geçen hastalıklar nedeniyle her yıl 40 milyondan fazla kişi ölmektedir.
2. Yapılan çalışmalar; bulaşıcı olmayan hastalıkların teşhis ve tedavileri de dahil olmak üzere sağlık hizmetlerinde aksama yaşandığını ortaya koymaktadır (%69).
3. Bu hastalıklara sahip bireylerin pandemi döneminde hastalanma ve ölüm riskleri artmaktadır.
 - a. BoH açısından riskler durumu daha da kötüleştirmektedir. Riskler bireylerin COVID-19'a yakalanmalarını kolaylaştırabilmekte, hastalığı daha ağır geçirmelerine neden olabilmektedir.
 - i. Örneğin, tütün kullananların akciğer kapasiteleri azalmış olabilir ve bu da ciddi hastalık geçirme riskini büyük ölçüde artırabilir.³
4. Belirtilen durumlar gelişmekte olan ülkelerde daha ağır seyretmektedir.

Bütün dünyada;

COVID-19 salgını sırasında sağlık hizmetlerinin gerekli BoH hizmetlerini sürdürmek üzere uyarlanması gerekmektedir.

BoH risk faktörleriyle daha güçlü mücadele/kontrol programları yapmak ve sürdürmek çok daha fazla önem kazanmıştır.⁴

¹ Bu sayfada yer verilmesi istenilen konu başlıkları diaslan.dr@gmail.com adresine öneri olarak iletilebilir. Akış ve gereksinimlerle uyumlu olması durumunda önerilerin değerlendirmeye alınması olanaklıdır.

² COVID-19 impact on treatment for chronic illness revealed

[Internet] <https://news.un.org/en/story/2020/09/1071732> Erişim:6.9.2020.

³ NCDs and COVID-19 [Internet] <https://www.paho.org/en/ncds-and-covid-19> Erişim:6.9.2020.

⁴ COVID-19: a new lens for non-communicable diseases. Editorial. [Internet] The Lancet September 05,2020;396:P649. (10252) [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(20\)31856-0/fulltext#articleInformation](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(20)31856-0/fulltext#articleInformation) Erişim:6.9.2020.